

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра історії та права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід БАЧУРІН

«_____» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 «Цивільне право. Частина 2»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність (ості)

081 Право

(шифр і назва спеціальності (тей))

Освітня програма

Право

(назва освітньої програми)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Цивільне право. Частина 2»**

(повна назва дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за спеціальностями **081 «Право»**

«09» 01. 2024 року – 10 с.

Розробники:

Ганич О.А., к.ю.н., доцент, доцент кафедри «Історії та права».

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та права

(назва кафедри)

Протокол № 6 від. 09.01.2024 р.

Завідувач кафедри _____ (Грудницький В.М.)
(підпис)

«09» 01. 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 08 Право

(шифр, назва)

Протокол № 2 від 02.02.2024 р.

“02” 02. 2024 р.

Голова _____ (Грудницький В.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	5	-
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	150	---
лекції:	48	---
практичні заняття:	---	---
лабораторні заняття:	---	---
семінари:	32	---
самостійна робота:	70	---
Форма підсумкового контролю	Екзамен+ Диф. Залік (форма контролю за виконання курсової роботи)	
Дисципліну викладають	Викладач Ганич Ольга Анатоліївна, кафедра історії та права https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-ip olha.hanych@donntu.edu.ua	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни - формування і поглиблення у студентів системи знань щодо цивільно-правових правочинів, що здійснюються у всіх сферах і галузях; підготовка до практичної діяльності фахівців з роботи з цивільними нормативно-правовими актами та навичками практичної роботи щодо укладення договорів, здійснення цивільно-правових зобов'язань.

Передумови для вивчення дисципліни: вивченню дисципліни передують засвоєння базових положень із дисциплін «Цивільне право. Частина 1», «Теорія держави і права», «Конституційне право України».

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності:

ФК03. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

ФК07. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне

право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК08. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

ФК09. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

ФК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

ФК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН03. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН05. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН06. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН07. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН09. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки

ПРН21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- складові суспільних відносини у сфері цивільного права;
- механізм застосування заходів юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері цивільних правовідносин;
- процедуру укладання цивільно-правових правочинів.

вміти:

- використовувати державну мову й правничу термінологію у професійній діяльності у сфері цивільних правовідносин;
- відстоювати та захищати права, свободи і законні інтереси учасників правовідносин у сфері цивільного права;
- складати проєкти цивільно-правових договорів та інших правовстановлюючих документів.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни «Цивільне право. Частина 2», і в терміни, встановлені навчальним планом. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів роботи відповідно до розподілу балів, які отримують студенти:

Поточний контроль							
Сз. 1	Сз. 2	Сз. 3	Сз. 4	Сз. 5	Сз. 6	Сз. 7	Сз. 8
2	2	3	2	3	3	2	3
1,2	1,2	1,8	1,2	1,8	1,8	1,2	1,8

Поточний контроль								Поточний контроль	Екз. робота	Максимальний бал, що повинен набрати студент
Сз.9	Сз.10	Сз.11	Сз.12	Сз.13	Сз.14	Сз.15	Сз.16			
2	3	2	3	2	3	2	3	40	60	100
1,2	1,8	1,2	1,8	1,2	1,8	1,2	1,8	24		

Примітка: 1) Сз.1, Сз.2, Сз.3 і т.д – семінарське заняття;

2) У чисельнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоєчасному виконанні).

Розподіл балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Графічна частина	Захист роботи	Сума
30	10	60	100

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Загальні положення про цивільно-правові зобов'язання.

Тема 2. Цивільно-правовий договір: поняття, сутність, класифікація

Тема 3. Зобов'язання з передачі майна у власність

Тема 4. Зобов'язання з передачі майна у користування

Тема 5 Зобов'язання з виконання робіт.

Тема 6. Зобов'язання з надання послуг.

Тема 7. Кредитно-розрахункові зобов'язання.

Тема 8. Договори з надання фінансових послуг

Тема 9. Страхові зобов'язання

Тема 10. Зобов'язання зі спільної діяльності

Тема 11. Транспортні договори

Тема 12. Договори в сфері інтелектуальної власності

Тема 13. Спадкові зобов'язання

Тема 14. Недоговірні зобов'язання

Тема 15. Засоби захисту цивільно-правових зобов'язань.

Тема 16. Цивільно-правова відповідальність за порушення зобов'язань в цивільному праві.

6.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Д.ф.н.
1	Загальні положення про цивільно-правові зобов'язання	4
2	Цивільно-правовий договір: поняття, сутність, класифікація	4
3	Зобов'язання з передачі майна у власність.	4
4	Зобов'язання з виконання робіт	4
5	Зобов'язання з надання послуг	4
6	Транспортні договори	4
7	Договори в сфері інтелектуальної власності	4
8	Засоби захисту цивільно-правових зобов'язань	4
	Усього годин	32

6.3. Лабораторні роботи не передбачено навчальним планом

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Д.ф.н.
1	Зобов'язання з передачі майна у користування.	10
2	Кредитно-розрахункові зобов'язання.	8
3	Договори з надання фінансових послуг.	8
4	Страхові зобов'язання	8
5	Зобов'язання зі спільної діяльності	8

6	Спадкові зобов'язання	8
7	Недоговірні зобов'язання	10
8	Цивільно-правова відповідальність за порушення зобов'язань в цивільному праві.	10
...	Усього годин	70

6.5 Індивідуальні та/або групові завдання

Курсова робота виконується згідно з методичними рекомендаціями. Тема курсової роботи обирається студентом самостійно за власним бажанням. Повторення однієї теми у групі заборонено. Формулювання теми курсової роботи можна корегувати за згодою викладача.

Орієнтовний перелік тем для курсових робіт:

1. Джерела цивільного права України.
2. Поняття та класифікація цивільних правовідносин.
3. Особисті немайнові відносини, що регулюються цивільним правом.
4. Поняття, види і значення юридичних фактів у цивільному праві.
5. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб.
6. Цивільно-правовий статус малолітніх осіб.
7. Опіка та піклування в цивільному праві: порівняльна характеристика.
8. Поняття та види юридичних осіб.
9. Цивільно-правовий статус акціонерних товариств.
10. Порядок створення юридичних осіб.
11. Порядок ліквідації юридичних осіб.
12. Загальна характеристика об'єктів цивільних прав.
13. Поняття правочинів в цивільному праві.
14. Недійсні правочини: поняття, види та правові наслідки їх недійсності.
15. Поняття та види представництва.
16. Поняття та види строків в цивільному праві.
17. Позовна давність в цивільному праві.
18. Юрисдикційні форми захисту цивільних прав та інтересів.
19. Поняття, функції та види цивільно-правової відповідальності.
20. Захист особистих немайнових прав фізичної особи.
21. Поняття та ознаки речових прав.
22. Поняття та зміст права власності.
23. Похідні підстави набуття та припинення права власності.
24. Поняття та види речових прав на чуже майно.
25. Підстави виникнення і припинення зобов'язань.
26. Поняття та класифікація цивільно-правових договорів.
27. Зміст та структура договору.
28. Форма цивільно-правового договору.
29. Стадії укладення договору (оферта, акцепт).
30. Припинення (розірвання) договору.
31. Основні поняття спадкового права
32. Суб'єкти спадкових відносин.
33. Усунення від права на спадкування.
34. Спадкування за заповітом.
35. Спадкування за законом.
36. Спадковий договір як новела цивільного права.
37. Поняття та види договорів купівлі-продажу.
38. Елементи договірної зобов'язання купівлі-продажу.

39. Поняття договору міни та його видова характеристика.
40. Поняття, предмет, форма договору дарування та його видова характеристика.
41. Поняття договору ренти та його видова характеристика.
42. Поняття та види договорів найму.
43. Поняття та видова характеристика договору підряду.
44. Поняття та особливості договору поставки.
45. Поняття та види договорів з надання послуг.
46. Поняття та предмет договору комісії та договору доручення.
47. Договір прокату.
48. Лізинг: поняття й види лізингу.
49. Договір найму житла.
50. Транспортні зобов'язання: загальні положення.
51. Договір перевезення: особливості на різних видах транспорту.
52. Договір страхування: поняття й види.
53. Кредитний договір: поняття й види.
54. Договір позики.
55. Договір банківського вкладу, законодавче регулювання договору.
56. Договір факторингу: поняття й особливості застосування.
57. Договір доручення.
58. Договір комісії.
59. Договір зберігання: поняття й види.
60. Договір комерційної концесії.
61. Поняття договору про довірче управління майном і його істотні умови.
62. Поняття зобов'язань внаслідок заподіяння шкоди і їх місце в системі цивільно-правових зобов'язань.
63. Відшкодування шкоди, заподіяної життю і здоров'ю громадянина майну громадянина чи юридичної особи.

7. Література:

7.1. Основна література:

1. Цивільне право України (особлива частина): практикум / А.С. Амеліна, Н.В. Лаговська, Л. Д. Менів, О. М. Обривкіна, І. В. Чеховська; Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 550 с.
2. Цивільне право України: підручник. Особлива частина / За заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К. : Вид-во «Ліра», 2015. – 1024 с.
3. Українське цивільне право: навчальний посібник / Ю. О. Заїки. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 358 с. 10. Цивільне право України: підручник. Загальна частина / За заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К. : Вид-во «Ліра», 2015. – 760 с.
4. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів з обов'язкової навчальної дисципліни «Цивільне право України» (частина 2). Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 168 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2020/mnp_CPU-2.pdf
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2-х т. Т.ІІ / ред.: О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова, В. В. Луць. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 1120 с.
6. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / С.Б. Булеца, В.В. Валах, О.В. Васьковський та ін. Київ: Знання, 2013. 631 с.
7. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / ред.: О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова, Р.А. Майданик. 4-те вид., стереотип. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 1176 с.
8. Гончарова А.В., Кобзева Т. А. Цивільне право України : навч. посіб. Суми: СумДУ, 2015. 168 с.

9. Цивільне право України. Том 2. / Ю. Іванов, М. Іванова, О. Куриліна. Київ: Алерта, 2019. 346 с.

7.2. Додаткова література:

1. Албу А. А. Цивільно-правове регулювання управління майном: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П. [вид.], 2018. 174 с.
2. Бігдан М.В. Актуальні проблеми інституту інтелектуальної власності: шляхи їх вирішення / М.В. Бігдан, Л.Р. Ігнат'єва // Держава та регіони, серія «Право», 2020 р., № 1 (67) том 1., С.53-56.
3. Васил'єва В. Проблеми регулювання цивільно-правового договору: теоретичні та практичні аспекти / В. Васил'єва // Право України. 2019р. №2, С.14-24.
4. Волощенко О. Новелізація законодавства інтелектуальної власності в умовах євроінтеграційної політики України: проблеми теорії і практики / О. Волощенко // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №4, С.17-21.
5. Гарарук І.В. Комерційна таємниця в цивілістичній доктрині. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну Серія: Економічні науки, 2016. № 3. С. 114-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknutd_2016_3_15
6. Гукова А.Р. Співвідношення комерційної таємниці та режиму конфіденційності в договорі комерційної концесії. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/06/gukova_89.pdf
7. Гнатюк Т.М. Договір управління підприємством як єдиним майновим комплексом : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Львів, 2020. 20 с.
8. Гриняк Т.В. Цивільно-правова відповідальність перевізника за договором перевезення вантажу автомобільним транспортом: монографія. Тернопіль : Підручники і посіб., 2017. 224 с.
9. Деякі особливості цивільно-правового договору міні (бартеру). URL: <http://justa.com.ua/blog/deyaki-osoblivosti-tsilvno-pravovogo-dogovoru-mini-barteru>
10. Заїка Ю. Договір на управління спадщиною / Ю. Заїка // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №7, С.29-34.
11. Заїка Ю.О. Договір охорони в системі цивільних договорів // Приватне право і підприємництво. 2018 р. Вип. 18. С. 134-138.
12. Лукасевич-Крутнік І.С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з надання транспортних послуг у цивільному праві України: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2019. 474 с.
13. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: навчальний посібник. 2-е вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 576 с. Кацюба К. Форс-мажор як підстава звільнення від цивільно-правової відповідальності / К. Кацюба, М. Конюхова // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №1, С.4-10.
14. Кравець І. Поняття та функції організаторів торгівлі за законодавством України / І. Кравець // Право України. 2018р. № 6. С.71-85.
15. Марченко О. Порушення вимог законодавства у сфері будівництва / О. Марченко // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №7, С.96-103.
16. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Вид. 2, змін. і доп. / За ред. В. М. Коссака. Київ: Істина, 2008. 992 с.
17. Олюха В. Господарсько-правове забезпечення аутсорсингу / В. Олюха // Право України. 2018р. № 5. С.151-163.
18. Плукар І.І. Договір управління майном у сфері будівництва житла : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2016. 20 с.
19. Попов В.А. Про класифікацію договорів, які укладаються у сфері перевезення. Наше право. 2016. № 1. С. 150–157.
20. Примак В.Д. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань в умовах збройного конфлікту. Приватне право і підприємництво. 2019. Вип. 19. С. 138-140.

21. Сигидин М.М. Корпоративний договір: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2016. 27 с.
22. Сосула О. Законодавче регулювання корпоративного договору в Україні / О. Сосула // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №7, С.56-61.
23. Скрипнік В. Транспортні послуги в системі об'єктів цивільних прав / В. Скрипнік // Підприємництво, господарство та право. 2020р. №5, С.50-55.
24. Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного прав : монография / И.В. Спасибо-Фатеева, О.Р. Печеный, В.И. Крат и др.; под ред. И.В. Спасибо-Фатеевой. Харьков: Право, 2016. 608 с.
25. Цивільне право і процес: сучасний стан та шляхи удосконалення: монографія. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3569>

7.3. Нормативні акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України - 2003 р. № 40. Ст. 356.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003 р. № 18 ст. 144.
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004 р. № 40. (№№ 40-42), ст. 492.

7.4. Методична література:

Заплановано: Методичні вказівки до практичних та самостійних занять з дисципліни «Цивільне право. Частина 2» та Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Цивільне право» для студентів спеціальності 081 Право.

8. Інформаційні ресурси

При викладанні навчальної дисципліни «Цивільне право. Частина 2» студенти можуть користуватися:

1. Інформаційними ресурсами науково-технічної бібліотеки університету і кафедри історії та права.
2. <https://www.rada.gov.ua/> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.